

РЕШЕНИЕ

№ 378

гр. София, 09.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, II ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на четиринадесети юли
през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Георги Ст. Мулешков

при участието на секретаря Даниела Бл. Ангелова
като разгледа докладваното от Георги Ст. Мулешков Гражданско дело №
20211800100599 по описа за 2021 година

Ц. В. Н. е предявил срещу К. С. М. главни искове с правно основание чл.
26, ал. 2, пр. 2 ЗЗД и чл. 108 ЗС.

В исковата молба се твърди, че на 22.12.2020 г. ищецът е придобил
правото на собственост върху лек автомобил „БМВ“ с рег. №; че през м.
февруари констатирал, че автомобилът липсва от мястото, на което бил
паркиран; че автомобилът бил отнет от ответницата, с която не живеят
заедно, но с която имат общо дете, родено в началото на 2021 г.; че
ответницата отказала да му върне автомобила. По-нататък ищецът твърди, че
по сведения на баща му ответницата управлявала на 15.07.2021 г. процесния
автомобил, но вече с друг регистрационен номер. Твърди, че същия ден
узнал, че собствеността върху автомобила била прехвърлена на ответницата
по нотариален ред въз основа на нотариално заверено пълномощно от
22.04.2021 г. на нотариус Ц.. Д., съгласно което ответницата била
упълномощена от ищеца да го представлява по отношение на автомобила,
включително и с правото да сключва договор сама със себе си. Така на
26.04.2021 г. пред нотариус А.Н. бил сключен договор за покупко-продажба
на автомобила, по силата на който ищецът, действащ чрез ответницата като

пълномощник, ѝ прехвърлил правото на собственост. Ищецът заявява, че прехвърлянето на собствеността е станало без негово знание и съгласие. Отрича да е подписвал пълномощното, както и представените при сделката декларации по чл. 25, ал. 8 ЗННД и чл. 264 ДОПК – всички заверени от нотариус Ц.. Д..

При така изложените твърдения ищецът е направил искане за прогласяване нищожността поради липса на съгласие на упълномощителната сделка от 22.04.2021 г. – пълномощно с извършена от нотариус Ц.. Д. нотариална заверка на подпис, както и на договора за покупко-продажба на МПС от 26.04.2021 г., сключен пред нотариус А.Н.. Направил е и искане съдът да признае, че е собственик на лекия автомобил, и да осъди ответницата да му предаде владението върху вещта.

При евентуалност – ако се установи, че автомобилът е погинал или е бил отчужден, – ищецът е предявил иск по чл. 57, ал. 2 ЗЗД за заплащане на действителната му стойност от 26 000 лв. В хода на производството евентуалният иск е бил изменен по размер на 32 500 лв.

С отговора на исковата молба ответницата заявява, че на 20.10.2021 г. страните са постигнали споразумение. Твърди, че ищецът се е съгласил с клаузите на споразумението и се е задължил да предприеме действия за прекратяване на делото.

С оглед подадения отговор, в първото съдебно заседание ищецът оспорва действителността на споразумението от 20.10.2021 г. Твърди, че е бил принуден да го подпише след упражнена спрямо него физическа принуда, като прави възражение за нищожност на споразумението поради липса на съгласие (чл. 26, ал. 2, пр. 2 ЗЗД). Изрично заявява, че не потвърждава договора за покупко-продажба от 26.04.2021 г., като се противопоставя на сделката съобразно заявеното в исковата молба. Допълнително релевира и възражение за висяща недействителност на посочения договор за покупко-продажба на лекия автомобил.

Съдът намира следното от фактическа и правна страна:

По делото се установява, че с договор от 22.12.2020 г. ищецът е закупил лек автомобил марка БМВ, модел 535 xd Touring, цвят черен, с рама №, произведен на 11.10.2013 г. Автомобилът е бил регистриран в КАТ на г. с рег. № В свидетелството за регистрация моделът на

автомобила е бил посочен като BMW С доклада по делото съдът е обявил за ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че лекият автомобил се намира във владение на ответницата. От показанията на свидетеля Г. А., дадени непосредствено преди приключване на съдебното дирене, е видно, че автомобилът продължава да съществува като вещ (не е унищожен или отчужден), както и че същият продължава да е във владение на ответницата.

На 22.04.2022 г. е било съставено пълномощно, по силата на което Ц. Н. упълномощава К. М. с редица права, включително с правото да го представлява пред нотариуси и оторизирани лица, като подписва от негово име и за негова сметка необходимите документи, свързани с продажбата на процесния автомобил, както и с правото да продаде автомобила сама на себе си. Пълномощното формално носи заверка на Ц. Д. – нотариус с рег. № 350 по регистъра на Нотариалната камара. От приетата и неоспорена съдебно-почеркова експертиза се установява обаче, че подписът за „упълномощител“ върху пълномощното не е бил положен от Ц. В. Н.. Заключение на вещото лице кореспондира и с писмо изх. № 132 / 15.03.2022 г. на нотариус Ц. Д., представляващо вторичен официален удостоверятелен документ, издаден на база водените нотариални регистри. Нотариусът е предоставил данни в съответствие с направеното от съда искане за същността на извършените нотариални удостоверявания по рег. № ... и рег. № ..., тъй като на представеното по делото копие от оспореното пълномощно номерът не е ясен. Според писмото на нотариуса, през 2021 г. не са били извършвани каквито и да било заверки на лицето Ц. В. Н.. На 22.04.2021 г. в кантората са били извършени 38 бр. нотариални заверки, но с други регистрационни номера – от 1399 до 1436 вкл. На тази дата няма извършени нотариални удостоверявания с рег. № ... или № Рег. № ... по общия регистър на нотариуса е от 15.02.2021 г. и касае нотариална заверка на съдържание на документ, а рег. № ... е от 25.03.2021 г. и е номер на нотариален акт за учредяване на договорна ипотека.

При така установените факти се налага извод, че упълномощителната сделка от 22.04.2021 г. е нищожна поради липса на съгласие. Ищецът не е полагал подписа си на пълномощното и не е упълномощавал ответницата да извършва от негово име и за негова сметка каквито и да било фактически и правни действия, включително да продава автомобила.

Не е нищожен поради липса на съгласие обаче договорът за покупко-продажба на МПС от 26.04.2021 г., изповядан пред нотариус А.Н.. Той е недействителен на основание чл. 42, ал. 2 ЗЗД поради сключването му чрез мним представител, каквото възражение е било релевирано от ищеца. С предявяването на исковете по настоящото дело мнимо представляваният е отказал да потвърди действията, извършени без представителна власт. Така висящата недействителност на договора се е трансформирала в окончателна. Налице е и изрично изявление на ищеца в първото съдебно заседание, с което заявява, че не потвърждава покупко-продажбата. Недействителността по чл. 42, ал. 2 ЗЗД, на която ищецът се позовава чрез възражение, има правни последици, подобни на тези на нищожността по чл. 26 ЗЗД, като с предявяването на исковете окончателно е отпаднала възможността договорът да бъде потвърден и да породи целените с него правни последици – насрещни права и задължения за страните по него, както и вещно-транслативен ефект по чл. 24, ал. 1 ЗЗД.

Въпросът за съотношението между чл. 26, ал. 2, пр. 2 ЗЗД (нищожност поради липса на съгласие) и чл. 42, ал. 2 ЗЗД (висяща недействителност поради липса на представителна власт) е бил разяснен в Тълкувателно решение № 5/2014 г. от 12.12.2016 г. на ВКС, ОСГТК. Принципните постановки на тълкувателното решение са били доразвити в Решение № 52 от 14.05.2021 г. на ВКС по гр. д. № ...3/2019 г., IV г. о., ГК, в което е бил разгледан казус, сходен с настоящия – сключване на формален договор за покупко-продажба на вещ от мним представител, който е продал вещта сам на себе си.

Предвид окончателната недействителност на договора, настъпила най-късно на 19.08.2021 г. с предявяването на исковете по настоящото дело, ирелевантни за спора са последващите изявления на ищеца по споразумението от 20.10.2021 г., с които той косвено потвърждава извършената от негово име продажба на автомобила. За пълнота обаче съдът ще посочи, че изявленията на ищеца, съдържащи имплицитно потвърждаване на сделката, са нищожни на основание чл. 26, ал. 2, пр. 3 ЗЗД, тъй като не са били направени в формата (нотариално удостоверяване на подписа), която е била предвидена за упълномощаването за сключване на договора – чл. 42, ал. 2 вр. чл. 37 ЗЗД вр. чл. 144, ал. 2 ЗДвП. Установява се също така упражнена спрямо ищеца физическа принуда при подписване на споразумението, а този

факт налага извод за неговата нищожност и на основание чл. 26, ал. 2, пр. 2 ЗЗД – поради липса на съгласие.

Изводът е, че недействителният договор от 26.04.2021 г., сключен пред нотариус А.Н., не е породил вещно-прехвърлително действие. Собственик на автомобила продължава да бъде ищецът на основание договора за покупко-продажба от 22.12.2022 г. Автомобилът се намира във владение на ответницата, като тя не твърди и не доказва владението да почива на правно основание. Ето защо ревандикационният иск по чл. 108 ЗС следва да бъде уважен.

Поради несбъждане на условието, под което е бил предявен, евентуалният иск по чл. 57 ЗЗД за заплащане на обезщетение, равняващо се на действителната стойност на автомобила от 32 500 лв., не следва да бъде разглеждан.

При този изход на делото в тежест на ответницата следва да бъдат възложени направените от ищеца разноси в общ размер на 3740 лв. съгласно неоспорен списък по чл. 80 ГПК. За реалното извършване на разноските са ангажирани доказателства.

По изложените съображения Софийският окръжен съд

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА на основание чл. 26, ал. 2, пр. 2 ЗЗД по иск, предявен от Ц. В. Н. от гр. Б., ЕГН *****, срещу К. С. М. от гр. Б., ЕГН *****, **НИЩОЖНОСТТА** на упълномощителна сделка, обективизирана в пълномощно с нотариална заверка рег. № ... (или ...) от 22.04.2021 г. на Ц. Н. – нотариус с рег. № 350 по регистъра на Нотариалната камара, поради липса на съгласие от страна на посочения като упълномощител Ц. В. Н..

ОТХВЪРЛЯ като НЕОСНОВАТЕЛЕН предявения от Ц. В. Н. от гр. Б., ЕГН *****, срещу К. С. М. от гр. Б., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 26, ал. 2, пр. 2 ЗЗД за прогласяване нищожността поради липса на съгласие на Договор за покупко-продажба на МПС от 26.04.2021 г. с нотариална заверка на подписите рег. № от 26.04.2021 г. на А.Н. – нотариус с рег. № 558 по регистъра на Нотариалната камара.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 108 ЗС по отношение

на К. С. М. от гр. Б., ЕГН *****, че Ц. В. Н. от гр. Б., ЕГН *****, е собственик на лек автомобил марка БМВ, модел 535 xd Touring (BMW), цвят черен, с рама №, произведен на 11.10.2013 г., регистриран в сектор „Пътна полиция“ при ОДМВР – С. на г. с рег. №, като **ОСЪЖДА** К. С. М. от гр. Б., ЕГН *****, да предаде на Ц. В. Н. от гр. Б., ЕГН *****, владението върху посочения лек автомобил.

ОСЪЖДА К. С. М. от гр. Б., ЕГН *****, да заплати на Ц. В. Н. от гр. Б., ЕГН *****, направените по делото разноси в размер на **3740 лв.**

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски окръжен съд: _____